

EXCARCERACIÓ PER A ÓSCAR LÓPEZ RIVERA, JA!

UN CAS DE DRETS HUMANS

JOSÉ J. NAZARIO DE LA ROSA

Caguas, Puerto Rico

Óscar López Rivera va néixer a San Sebastián, Puerto Rico, el 1943. La seva família es va mudar als Estats Units d'Amèrica (EUA), quan era un adolescent. Així com molts altres joves llatins i afroamericans, va ser reclutat per l'exèrcit nord-americà. Va ser a Vietnam on l'Óscar va començar a entendre la discriminació i opressió que significa ser porto-riqueny als EUA. El seu servei a Vietnam li va valer l'Estrella de Bronze, pel seu valor. Quan va tornar de la guerra el 1967, va veure com les condicions deploables de la comunitat porto-riquenya, el racisme i la discriminació, havien assolit nivells crítics, i va posar-se a treballar per millorar la qualitat de vida del seu poble.

Com a jove conscient de la seva porto-riquenya, va participar amb altres joves porto-riquenys en l'organització de la comunitat per denunciar i aturar la brutalitat policial, les condicions miserables de vivenda, un sistema educatiu que ignora les necessitats dels estudiants porto-riquenys, i el cas colonial de Puerto Rico. Va participar activament en la lluita per l'educació bilingüe a les escoles públiques i per obligar les universitats a reclutar estudiants, personal i professorat llatí. També va ajudar a fundar programes educatius en una presó de màxima seguretat per a homes. Va integrar-se en la lluita contra les drogues i la discriminació en els serveis públics.

Puerto Rico i els seus habitants, sense cap consulta i sota coacció militar, va ser cedit als EUA com a botí de guerra mitjançant un acte nul sota el dret internacional conegut com el Tractat de París, el 10 de desembre de 1898. Des d'aleshores Puerto Rico és un país envaït i sotmès a un règim colonial. Cap poble ha d'estar subjecte a dominació estrangera ni al colonialisme, que és un crim de lesa humanitat; per la qual cosa es reconeix el dret inalienable d'un poble a lluitar contra el colonialisme en totes les seves formes i manifestacions.

A dia d'avui Óscar López Rivera té 72 anys d'edat. Va ser arrestat el 1981 per la seva lluita i àrdua tasca per la independència de Puerto Rico i com a integrant de les Forces Armades d'Alliberament Nacional (FLAN). Enguany compleix 34 anys d'empresonament. És el presoner polític boricua que ha estat més temps tancat en presons dels EUA. Va ser convicte per conspiració sediciosa i condemnat a una sentència desproporcionada de 55 anys de presó, que després es va augmentar a 70 anys. No va ser convicte per causar la mort o dany violent a cap altre ésser humà. Ha patit empresonament sota condicions de tortura. La seva data de sortida s'ha pautat pel 2027, als seus 84 anys d'edat.

"El propòsit del colonialisme és destruir la nació-nalitat", va denunciar el poeta i líder revolucionari porto-riqueny Juan Antonio Corretjer. És contrari a la pau i la seguretat, és un crim en totes les seves formes i manifestacions i autoritza els pobles a lluitar per tots els mitjans necessaris pel seu alliberament nacional, autodeterminació, independència, integritat nacional i unitat nacional. "L'acusació de conspiració sediciosa no pot fer-se contra cap porto-riqueny. Els porto-riquenys no podem ser sediciosos", va sentenciar Corretjer. I va dictaminar: "no podem ser sediciosos no importa el que arribem a conspirar, el que arribem a fer per independitzar-nos de l'imperialisme ianqui. Perquè no estem dins de l'estat federal, perquè som un país a part, perquè som una nació llatinoamericana ocupada militarment pels Estats Units, ocupació mitjançant la qual va imposar-se al nostre poble un colonialisme ignominiós, antihistòric, fal·laç, condemnat i condemnable. Condemnat a desaparèixer".

El prolongat empresonament de López Rivera constitueix una flagrant violació als drets humans. Durant el seu empresonament ha estat exposat a més d'una dècada d'aïllament total, a múltiples

vexacions, així com a un tractament cruel, inhumà i degradant. Sobre el seu procés carcerari s'ha expressat el mateix Óscar:

Jo uso la paraula esperitícidí per descriure la deshumanització i perniciosa existència que he patit des que sóc pres, particularment durant els anys que porto en aquesta garjola (dèdal)... És esperitícidí perquè és la mort i aniquilament de l'esperit el que els carcellers busquen mantenint-me sota tan deletèries condicions... No puc ni per un instant, perdre de vista la mirada sinistra i ubiqua dels botxins que com a depredadors només busquen el moment oportú per cometre l'esperitícidí... Sé que l'esperit humà té la capacitat de ressuscitar després de patir l'esperitícidí i, com la rosa i la fulla mústia, cau i mor i en el seu lloc reneix i en ressuscita una de nova i més forta, el meu esperit ressuscitarà...

La resta de presoners polítics jutjats convictes i condemnats juntament amb l'Óscar –després d'haver patit entre setze i vint anys de presó– van ser excarcerats per decisió del president dels EUA, William J. Clinton. Aquest, el 1999, va commutar les seves sentències després de determinar que eren desproporcionadament excessives i injustes. Des d'aleshores s'han integrat a la vida a les seves comunitats, essent productius i exemplars.

“La imposició de penes desproporcionades que comporten un tancament per dècades reflecteixen la brutalitat del règim de terror que deriva de l'estructura de domini colonial”, va expressar el llicenciat Juan Santiago Nieves. Un règim de brutalitat i terror incompatible totalment amb els principis de la Carta de l'Organització de les Nacions Unides (ONU) i amb els drets fonamentals enunciats en la Declaració Universal dels Drets Humans.

La societat civil de Puerto Rico, la comunitat boricua als EUA, i els seus dirigents, de tots els partits polítics, sindicals, religiosos i culturals, demanen la immediata excarceració d'Óscar López Rivera. Premis Nobel de la Pau com el bisbe Desmond Tutu, Adolfo Pérez Esquivel, Rigoberta Menchú, Mairead Macguire, José Ramos Horta i altres personalitats prominents, polítics, religiosos, artistes de països

latinoamericans, africans, asiàtics i europeus han reclamat a Barack Obama, President d'Estats Units, que exerceixi el seu poder constitucional d'indult presidencial ordenant l'excarceració immediata i incondicional d'Óscar López Rivera.

Malgrat l'adversitat de la presó, l'Óscar ha conservat la seva integritat política, física, emocional i intel·lectual. Amb una bona condició física, se centra a estudiar, mantenint-se al dia en temes d'actualitat, escrivint i pintant. Com a part de les represàlies, la seva activitat creadora també és interrompuda abruptament, condicionada i limitada en ocasions.

El carceller, els EUA, tenen l'obligació segons el dret internacional de respectar l'autodeterminació del Poble de Puerto Rico. D'acord amb el Protocol I de la Convenció de Ginebra de 1949, la protecció que aquest Conveni Internacional reconeix als presoners de guerra, s'estén també a persones capturades en conflictes o lluites contra l'ocupació colonial, l'ocupació d'un país per part de règims racistes i aquells altres que participen en lluites per la lliure determinació dels seus pobles. Així ho ratifica també la Resolució 2852 (XXVI) de l'Assemblea General de les Nacions Unides de 20 de desembre de 1971 i la resolució 3103 (XXVIII) del 13 de desembre de 1973, quan estableix: “Qualsevol participant en els moviments de resistència, que lluita per la independència i l'autodeterminació, si és arrestat, ha de rebre el tractament estipulat a la Convenció de Ginebra”.

Sobre Pedro Albizu Campos, líder nacionalista porto-riqueny, el Che Guevara va assenyalar: “Albizu Campos és un símbol de l'Amèrica, encara irredent però indòmita. Anys i anys de presons, pressions gairebé insuportables a la presó, tortures mentals, la soledat, l'aïllament total del seu poble i de la seva família, la insolència del conqueridor i els seus lacais a la terra que va veure'l néixer; res va doblegar la seva voluntat”. Les seves paraules s'estenen al pres polític boricua la voluntat del qual no ha estat doblegada ni sotmesa: Óscar López Rivera, en resistència i lluita sempre.